

**HAMINAN KAUPUNGIN JA VIROLAHDEN KUNNAN
YHDISTYMISSOPIMUS**

13.3.2024

Sisällys

1	Sopimuksen tarkoitus, sitovuus ja voimaantulo	3
2	Yhdistymisen toteuttaminen ja ajankohta.....	3
3	Uuden kunnan nimi.....	3
4	Kuntien yhdistymisen tavoitteet ja edellytykset	3
5	Uuden kunnan toiminnan ja hallinnon järjestämisen valmistelu	3
5.1	Yhdistymishallituksen toimivalta ja toimikausi.....	3
5.2	Yhdistymishallituksen jäsenet ja paikkojen jakautuminen	4
5.3	Yhdistymishallituksen yhteistyö yhdistyvien kuntien viranomaisten kanssa	4
5.4	Kuntien yhdistetty valtuusto.....	4
6	Uuden kunnan hallinnon järjestämisen periaatteet.....	4
7	Uuden kunnan luottamushenkilöorganisaatio	4
7.1	Siirtymäkauden luottamushenkilöorganisaatio 1.1.2025-31.5.2025	4
7.2	Valtuustokauden 2025–2029 luottamushenkilöorganisaatio	5
8	Kunnanjohtajien asema uudessa kunnassa	5
9	Henkilöstön asema.....	6
9.1	Henkilöstön siirtyminen uuteen kuntaan	6
9.2	Henkilöstön palkkojen harmonisointi	6
9.3	Muutoksen tukeminen ja koulutus	6
10	Palvelujärjestelmien yhteensovittaminen ja lähipalvelut	6
11	Elinvoiman ja elinkeinojen kehittäminen	6
12	Asukkaiden vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuudet sekä lähidemokratia	7
13	Uuden kunnan taloudenhoidon yleiset periaatteet	7
14	Yhdistymisavustuksen käyttämisen periaatteet.....	7
15	Yhdistymiseen liittyvät muut järjestelyt	7
15.1	Yhdistyvän kunnan viranomaisten toimivalta.....	7
15.2	Kunnalliset säännöt.....	8
15.3	Vaikutus kuntien yhteistoimintaan	8
15.4	Yhteisöjen ja säätiöiden kotipaikka	8
16	Yhdistymisen toteutumisen seuranta.....	8

1 Sopimuksen tarkoitus, sitovuus ja voimaantulo

Tämä sopimus on kuntarakennelain (1698/2009) 8 §:n tarkoittama yhdistymissopimus, jossa osapuolina ovat Haminan kaupunki ja Virolahden kunta.

Sopimus tulee voimaan, kun Haminan kaupunginvaltuusto ja Virolahden kunnanvaltuusto ovat sen hyväksyneet ja tehneet yhdistymisesityksen valtioneuvostolle.

Sopimus sitoo sopijapuolia kuntien yhdistymisesitystä koskevan päätöksen jälkeen sen voimaantuloon saakka ja sen jälkeen siihen saakka, kun kuntien yhdistymisen voimaantulosta on kulunut kolme vuotta.

2 Yhdistymisen toteuttaminen ja ajankohta

Haminan kaupungin ja Virolahden kunnan yhdistyminen toteutetaan siten, että Virolahden kunta lakkaa 31.12.2024 ja yhdistyy Haminan kaupunkiin. Uusi kunta aloittaa toimintansa 1.1.2025.

Lakkaavien kuntien oikeudet, luvat, omaisuus, velat ja velvoitteet siirtyvät kuntarakennelain 36 §:n mukaisesti uudelle kunnalle.

3 Uuden kunnan nimi

Uuden kunnan nimi on Haminan kaupunki. Kunnan vaakuna on Haminan kaupungin vaakuna.

4 Kuntien yhdistymisen tavoitteet ja edellytykset

Kuntien yhdistämisen tavoitteena on kuntien voimavarat yhdistämällä luoda nykyistä paremmat edellytykset vastata alueella tulevaisuuden toimintaympäristön, toiminnan ja talouden haasteisiin. Uudella kunnalla on paremmat mahdollisuudet kuin erillisinä kuntina varmistaa alueen asukkaiden palvelujen järjestäminen sekä turvata palvelujen rahoitus ja toimintojen kehittäminen pidemmällä aikavälillä.

Kuntaliitosselvityksen perusteella kuntajaon muutokseen on perusteltu tarve ja kuntarakennelain 4 §:ssä säädetyt kuntajaon muuttamisen edellytykset täyttyvät.

5 Uuden kunnan toiminnan ja hallinnon järjestämisen valmistelu

5.1 Yhdistymishallituksen toimivalta ja toimikausi

Yhdistymishallitus vastaa kuntarakennelain 10 §:n mukaan yhdistymissopimuksen toimeenpanosta ja huolehtii uuden kunnan toiminnan ja hallinnon järjestämisen valmistelusta. Yhdistymishallituksesta on muuten soveltuvin osin voimassa, mitä kunnanhallituksesta säädetään.

Yhdistymishallituksen toimikausi alkaa, kun kuntien valtuustot ovat yhdistymisesitystä koskevan päätösten jälkeen valinneet yhdistymishallitukseen jäsenet ja varajäsenet. Yhdistymishallituksen toimikausi päättyy, kun uuden kunnan kunnanhallitus on valittu.

Yhdistymishallituksen käyttöön turvataan uuden kunnan valmistelun edellyttämät henkilöstö- ja talousresurssit.

5.2 Yhdistymishallituksen jäsenet ja paikkojen jakautuminen

Kuntien valtuustot valitsevat yhdistymishallitukseen kolmetoista (13) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet tasa-arvolakia noudattaen sekä ottaen huomioon kuntien väestömäärät ja valtuustoissa edustettuina olevat ryhmät.

Yhdistymishallituksessa on nykyisen Haminan kaupunginhallituksen yhdeksän (9) jäsentä ja varajäsentä ja Virolahden nykyisestä kunnanhallituksesta valitaan neljä (4) jäsentä ja varajäsentä. Valtuustossa edustettuina olevien ryhmien paikkajaon mukaan yhdistymishallituksessa on Perussuomalaisilla neljä (4) jäsentä, SDP:llä kolme (3) jäsentä, Keskustalla kolme (3) jäsentä, Kokoomuksella kaksi (2) jäsentä ja Liike Nytillä yksi (1) jäsen. Yhdistymishallituksen puheenjohtajana toimii Haminan kaupunginhallituksen nykyinen puheenjohtaja ja ensimmäisenä varapuheenjohtajana Virolahden kunnanhallituksen nykyinen puheenjohtaja. Lisäksi yhdistymishallitus valitsee keskuudestaan tarvittavan määrän varapuheenjohtajia. Yhdistymishallituksessa on läsnäolo- ja puheoikeus Haminan kaupunginvaltuuston puheenjohtajalla ja Virolahden kunnanvaltuuston puheenjohtajalla.

5.3 Yhdistymishallituksen yhteistyö yhdistyvien kuntien viranomaisten kanssa

Yhdistymishallitus vastaa yhteistyöstä yhdistyvien kuntien viranomaisten kanssa ennen kuin valtioneuvosto on päättänyt kuntien yhdistymisestä. Yhdistymishallituksen sekä kuntien valtuustojen ja hallitusten yhteistyöstä sovitaan erikseen.

5.4 Kuntien yhdistetty valtuusto

Haminan kaupunginvaltuuston ja Virolahden kunnanvaltuuston muodostama yhdistetty valtuusto järjestäytyy valtioneuvoston päätettyä kuntajaon muutoksesta ja kokoontuu syksyn 2024 aikana tarpeen mukaan ennen yhdistymisen voimaantuloa 1.1.2025. Yhdistetyn valtuuston puheenjohtajana toimii Haminan kaupunginvaltuuston nykyinen puheenjohtaja ja ensimmäisenä varapuheenjohtajana Virolahden kunnanvaltuuston nykyinen puheenjohtaja. Yhdistetty valtuusto päättää ainakin uuden kunnan veroprosentin sekä talousarvion ja – suunnitelman.

6 Uuden kunnan hallinnon järjestämisen periaatteet

Kunnan hallinnon järjestämisen periaatteena on toimiva edustuksellinen hallinto ja tehokas viranhaltijaorganisaatio. Yhdistymishallitus valmistelee yhdistymissopimuksen ja sovittujen linjausten perusteella hallintosäännön uuden kunnan valtuuston käsittelyyn.

7 Uuden kunnan luottamushenkilöorganisaatio

7.1 Siirtymäkauden luottamushenkilöorganisaatio 1.1.2025-31.5.2025

Uuden kunnan valtuustona toimii kuntajaon voimaantulosta 1.1.2025 alkaen kuntavaaleissa 2021 valitun Haminan kaupunginvaltuuston 43 jäsenen ja Virolahden kunnanvaltuuston 21 jäsenen muodostama yhdistetty valtuusto valtuustokauden loppuun eli 31.5.2025 saakka. Yhdistetyn valtuuston jäsenmäärä on 64. Yhdistetyn valtuuston puheenjohtajana toimii Haminan kaupunginvaltuuston nykyinen puheenjohtaja ja ensimmäisenä varapuheenjohtajana Virolahden kunnanvaltuuston nykyinen puheenjohtaja. Lisäksi valtuusto valitsee keskuudestaan kaksi muuta varapuheenjohtajaa.

Uuden kunnan kaupunginhallituksen kokoonpano on 13 jäsentä. Jäsenet ovat samat kuin yhdistymishallituksen jäsenet. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimii Haminan kaupunginhallituksen nykyinen puheenjohtaja ja ensimmäisenä varapuheenjohtajana Virolahden kunnanhallituksen nykyinen puheenjohtaja. Lisäksi hallitus valitsee keskuudestaan tarvittavan määrän varapuheenjohtajia. Valtuuston puheenjohtajistolla on kuntalain mukainen läsnäolo- ja puheoikeus kunnanhallituksessa.

Tarkastuslautakunta koostuu Haminan ja Virolahden nykyisistä tarkastuslautakuntien jäsenistä ja varajäsenistä. Tarkastuslautakunnassa on siten 11 jäsentä, joista 7 on Haminasta ja 4 on Virolahdelta.

Keskusvaalilautakunnassa on 5 jäsentä ja vähintään 5 varajäsentä. Varsinaisista jäsenistä 4 on Haminasta ja 1 Virolahdelta. Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajana toimii Haminan keskusvaalilautakunnan nykyinen puheenjohtaja.

Lupavaliokunnassa on 10 jäsentä ja varajäsentä. Jäsenistä 7 on Haminasta ja 2 Virolahdelta. Lisäksi lupavaliokunnassa voi olla Miehikkälän kunnasta 1 jäsen.

Siirtymäkaudella toimivat Haminan kaupungin nykyiset neljä valiokuntaa: hyvinvointivaliokunta, kasvatusta ja koulutus -valiokunta, kaupunkikehitysvaliokunta sekä kilpailukykyvaliokunta. Valiokuntien kokoonpano on 13 jäsentä ja 13 varajäsentä. Jäsenistä 9 on Haminasta ja 4 Virolahdelta. Valiokunnissa Haminan jäseninä ja varajäseninä jatkavat Haminan valiokuntien nykyiset jäsenet. Virolahti nimeää valiokuntiin 4 varsinaista jäsentä ja varajäsentä 20.10.2024 mennessä.

Lisäksi luottamushenkilöorganisaatiossa toimii nykyinen Haminan Vesi -liikelaitoksen johtokunta.

Siirtymäkauden hallintosäännössä määritellään toimielinten tehtävät 1.1.2025–31.5.2025.

Luottamushenkilötoimielinten lisäksi asetetaan yhteiset kuntalain vaatimat vaikuttamistoimielimet. Vanhusneuvostossa on 17 jäsentä, joista 9 Haminasta ja 8 Virolahdelta. Nuorisovaltuustossa on 19 jäsentä, joista 11 Haminasta ja 8 Virolahdelta. Vammaisneuvostossa on 15 jäsentä, joista 9 Haminasta ja 6 Virolahdelta. Lisäksi vammaisneuvostossa voi olla Miehikkälän kunnasta 6 jäsentä, jolloin jäsenmäärä on 21.

7.2 Valtuustokauden 2025–2029 luottamushenkilöorganisaatio

Uuden kunnan 1.6.2025 aloittavassa valtuustossa on 43 valtuutettua.

Luottamushenkilöorganisaation toimielimet ovat kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta, keskusvaalilautakunta, kolme valiokuntaa ja lupavaliokunta. Kaupunginhallituksen ja valiokuntien jäsenet valitaan valtuutetuista tai varavaltuutetuista. Lisäksi luottamushenkilöorganisaatiossa toimii Haminan Vesi -liikelaitoksen johtokunta.

Uuden valtuustokauden 1.6.2025–31.5.2029 hallintosäännössä määritellään toimielinten tehtävät ja toimivallan jako.

8 Kunnanjohtajien asema uudessa kunnassa

Uuden kunnan kaupunginjohtaja on Haminan kaupunginjohtaja. Virolahden kunnanjohtaja siirtyy yhdistymissopimuksen voimassaolon ajaksi uuden kunnan henkilöstö- ja strategijahtajan virkaan. Virkanimikettä ja tehtäväkuvaa voidaan myöhemmin tarkentaa.

9 Henkilöstön asema

9.1 Henkilöstön siirtyminen uuteen kuntaan

Kuntajaon muutos, joka johtaa henkilöstön työnantajan vaihtumiseen, katsotaan liikkeenluovutukseksi. Virolahden kunnan henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksen periaatteilla Haminan kaupungin palvelukseen virka- tai työsopimussuhteeseen.

Kuntien valtuustojen yhdistymisesityksen jälkeen siirrytään Haminan kaupungissa ja Virolahden kunnassa yhteistyössä yhdistymishallituksen kanssa yhteiseen henkilöstötarpeen arviointiin ja eläkkeelle siirtymisen ennakkointiin sekä tarvittavaan henkilöstövalinnan valmisteluun ja henkilöstön rekrytointiin.

9.2 Henkilöstön palkkojen harmonisointi

Uuden kunnan henkilöstön palkkojen harmonisointi valmistellaan työyhteisöittäin nykyisten palkkatasojen pohjalta ja palkkojen harmonisoinnin toteutus perustuu työn vaativuuden arvioinnin tuloksiin. Palkkojen harmonisointi toteutetaan kokonaan vuoden 2025 loppuun mennessä.

9.3 Muutoksen tukeminen ja koulutus

Henkilöstön muutostukeen, esihenkilöiden valmentamiseen, osaamisen ja työyhteisötaitojen kehittämiseen sekä sisäiseen tiedottamiseen laaditaan toimintasuunnitelma ja varataan tarpeelliset resurssit vuosille 2025–2026.

10 Palvelujärjestelmien yhteensovittaminen ja lähipalvelut

Lähipalvelujen järjestämisen periaatteena on tarjota palvelut asukkaille yhteneväisin perustein ottaen huomioon eri asiakasryhmien ikärakenne, palveluiden tarve ja niiden käyttöihteys sekä yhdyskuntarakenteen erityispiirteet ja liikenneyhteyksien toimivuus. Lähipalvelut tarjotaan asukkaan ja asiakkaan lähiympäristössä ja kotona sekä liikkuvina ja sähköisinä palveluina.

Yhdistyvien kuntien palvelujärjestelmien yhteensovittaminen toteutetaan siten, että palvelujen saatavuus ja vaikuttavuus sekä kustannustehokkuus ovat kuntalaisten tarpeiden ja kuntatalouden näkökulmasta tasapainossa.

Kuntavaalien jälkeen uudessa kunnassa käynnistetään palveluverkon suunnittelu. Palveluverkkoa kehitetään kuitenkin siten, että Virolahden alueella järjestetään nykyisellä palveluverkolla toimivat perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelut sekä kirjastopalvelut vähintään sopimuksen voimassaoloajan ja Haminan alueella noudatetaan Haminan kaupunginvaltuuston linjauksia palveluverkosta.

11 Elinvoiman ja elinkeinojen kehittäminen

Elinvoiman ja elinkeinojen kehittämisen keskeisimmät painopisteet ovat uuden Haminan olemassa olevien yritysten toimintaedellytysten varmistaminen, satamasidonnaisen teollisuuden kehittäminen ja akkuklusterin etabloitumisen varmistaminen. Lisäksi elinvoiman edistämiseksi on tärkeää hyvä yhteistyö RUK:n ja Kaakkois-Suomen rajavartioston kanssa.

12 Asukkaiden vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuudet sekä lähidemokratia

Yhdistetyn kunnan tavoitteena on vahvistaa kunnan ja sen alueiden asukkaiden paikallisen identiteetin sekä kuntalaisvaikuttamisen ja -vastuullisuuden kehittymistä.

Kuntalaisten osallistumisen mahdollistamisessa on keskeistä kyläyhdistysten ja muiden kuntalaisjärjestöjen toiminnan tuki ja niiden vuorovaikutus kunnan kanssa.

13 Uuden kunnan taloudenhoidon yleiset periaatteet

Uuden kunnan taloudenhoidon yleiset periaatteet ja tavoitteet perustuvat kestäväan kuntatalouteen, investointien pitkän aikavälin hallintaan sekä tehokkaaseen ja vaikuttavaan palvelutuotantoon ja -rakenteeseen. Tavoitteiden toteuttaminen edellyttää velkaisuuden hallintaa ja riittävää tulorahoitusta suhteessa investointeihin.

Yhdistyneen kunnan taloutta ohjataan niin, että sopeutuksen mahdollisuudet palvelujen laatutasossa hyödynnetään ja samalla edistetään elinvoiman kehittymistä. Sopeutus kattaa tulojen lisäyksen ja menojen hallinnan. Palvelurakenteen muutoslinjauksissa on otettava huomioon asukkaiden ja asiakkaiden todellinen palvelutarve ja tarpeen kehitys. Positiivisen vuosikatteen saavuttamiseksi käynnistetään sopeutustoimet uuden kunnan alueella.

Yhdistymishallitus yhteistyössä kuntien hallitusten kanssa valmistelee uuden kunnan vuoden 2025 talousarvioesityksen ottaen huomioon taloudenhoidon yleiset periaatteet.

Kuntien lakiin perustuvat maksut ja taksat yhdenmukaistetaan 1.1.2025 alkaen.

14 Yhdistymisavustuksen käyttämisen periaatteet

Yhdistymisavustusta käytetään palvelujärjestelmän yhtenäistämiseen ja uudistamisen suunnitteluun, tuottavuuden parantamiseen ja tietojärjestelmien yhtenäistämiseen, työyhteisöjen muutostukeen ja esihenkilöiden valmennukseen, talouden vahvistamiseen ja osin Haminan negatiivisten valtionosuuksien kattamiseen, palkkojen sekä maksujen ja taksojen harmonisointikustannuksiin.

Yhdistymisavustusta hyödynnetään osin myös elinkeinojen kehittämisen ja sen myötä tulojen kasvua tukeviin toimenpiteisiin. Uusi kaupunki valmistautuu omien vastuiden mukaisiin toimenpiteisiin puhtaan siirtymän akkuklusterin yritysten ja työpaikkojen varmistamiseen ja kehittämiseen. Samoin yhdistymisavustuksella tuetaan toimenpiteitä rannikon ja saariston matkailumahdollisuuksien hyödyntämistä.

Harkinnanvaraista yhdistymisavustusta haetaan 4,5 miljoonaa euroa.

15 Yhdistymiseen liittyvät muut järjestelyt

15.1 Yhdistyvän kunnan viranomaisten toimivalta

Kuntien yhdistymistä koskevan valtioneuvoston päätöksen tekemisen jälkeen yhdistyvän kunnan viranomaisen ei saa päättää asioista, joilla olisi merkittäviä uutta kuntaa sitovia vaikutuksia ja joista päättäminen olisi yhdistymissopimuksen tarkoituksen vastaista. Yhdistyvän kunnan viranomaisen saa

päättää asioista, joilla olisi merkittäviä uutta kuntaa sitovia vaikutuksia, jos päätöksentekoa ei voida asian kiireellisyyden vuoksi lykätä.

15.2 Kunnalliset säännöt

Yhdistymishallitus valmistelee hallintosäännön ja tarkistaa muut kunnalliset säännöt uuden kunnan tarpeiden mukaiseksi 31.12.2024 mennessä.

15.3 Vaikutus kuntien yhteistoimintaan

Kuntien keskinäistä yhteistoimintaa koskevat sopimukset päättyvät 31.12.2024, ellei jonkin asian kohdalta aikaisemmin erikseen sovita.

Yhdistymishallitus ja sen toimikauden päätyttyä uuden kunnan kunnanhallitus arvioi sopimukset muiden kuntien ja kuntayhtymien sekä eri toimijoiden kanssa sekä neuvottelee tarvittavat muutokset perussopimukseen ja muihin sopimuksiin.

15.4 Yhteisöjen ja säätiöiden kotipaikka

Viirolahden kunnan lakkaamisen 31.12.2024 jälkeen yhteisöjen ja säätiöiden kotipaikaksi tulee 1.1.2025 Haminan kaupunki.

16 Yhdistymisen toteutumisen seuranta

Kuntaliitoksen sovitun mukaisesta toteuttamisesta ja yhdistymissopimuksen noudattamisesta raportoidaan vuosittain uuden kunnan valtuustolle toimintakertomuksessa yhdistymissopimuksen voimassaoloajan. Tarvittaessa toteutetaan yhdistymisen toteutumisen ulkoinen arviointi.